

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/434/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314206708
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2314206708.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci navrhovateľky: C. P., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. č. XXX, t.č. bytom E. B., P. XX, proti odporcovi: I. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. č. XXX, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., Štúrova 42, Šaľa, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 6. mája 2014, č.k. 17C/133/2014-20, v jeho vyhovujúcej časti, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v jeho vyhovujúcej časti, ktorou odporcovi uložil povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou vo výške 100,- Eur mesačne počnúc dňom nariadenia predbežného opatrenia vždy do 10-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky m e n í tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

V závislých výrokoch o povinnosti podať návrh na súd a o povinnosti zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Galanta súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia napadnuté uznesenie a v závislom výroku o trovách konania r u š í .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, podľa ktorého odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou vo výške 100,- Eur mesačne počnúc dňom nariadenia predbežného opatrenia vždy do 10-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky. Súd vo zvyšnej časti návrh zamietol. Navrhovateľke uložil povinnosť v lehote 30 dní od vykonateľnosti tohto rozhodnutia podať na príslušnom súde návrh na začatie konania vo veci samej, v opačnom prípade uplynutím lehoty predbežné opatrenie zanikne. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Galanta súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33,- Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 74 ods. 1, § 76 O.s.p., § 71 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine vecne tým, že manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, navrhovateľka je manželkou odporcu. Navrhovateľka vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav nie je schopná zabezpečiť si príjem zárobkovou činnosťou, poberá invalidný dôchodok vo výške 189,20 Eur mesačne a nie je schopná obhospodáriť svoje základné životné potreby.

Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov a predbežne určiť vyživovaciu povinnosť medzi manželmi tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Požiadavka, aby manželia mali rovnakú životnú úroveň je odôvodnená ich rovným postavením v právach aj povinnostiach vyplývajúcich z manželského zväzku. Súd pri rozhodovaní prihliadol na príjem navrhovateľky a na jej odôvodnené potreby. Súd mal za to, že životná úroveň

navrhovateľky je zrejme nižšia, než životná úroveň odporcu, nakoľko jej jediným príjmom je invalidný dôchodok, pričom odporca je od r. 2004 živnostník. Navrhovateľkin zdravotný stav nie je uspokojivý, pričom vypätá situácia z nedostatku finančných prostriedkov na živobytie jej zdravotný stav môže ešte zhoršiť, keďže odporca si neplní vyživovaciu povinnosť voči nej. Nakoľko že predbežne výšku výživného na manželku je možné určiť len v nevyhnutej miere, pretože takto upravené výživné slúži len na uspokojovanie základných osobných potrieb navrhovateľky. Súd preto predbežne rozhodol o výške výživného pre manželku voči odporcovi v sume 100,- Eur mesačne, vo zvyšnej časti návrh zamietol.

Súd o náhrade trov konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., pričom nakoľko si úspešná navrhovateľka náhradu trov konania neuplatnila, súd jej ich náhradu nepriznal.

Keďže navrhovateľka je v súlade s ust. § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, od poplatku oslobodená, súd zaviazal odporcu (ako neúspešného účastníka konania) k zaplateniu súdneho poplatku z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33,- Eur, podľa položky 1 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie v jeho vyhovujúcej časti odporca a to s odkazom na § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rovnako rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na ust. § 18 Zákona o rodine, § 71 ods. 1 Zákona o rodine a § 75 ods. 2 Zákona o rodine, v zmysle ktorého nemožno výživné priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. V danej veci nie je daný zákonný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko určenie výživného na navrhovateľku bolo v rozpore s § 75 ods. 2 Zákona o rodine a teda by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že pred Okresným súdom Galanta sa pod sp. zn. 30C/414/2013 vedie konanie o rozvod manželstva účastníkov konania, pričom dňa 15.04.2014 odporca doručil súdu vyjadrenie k tomuto návrhu, tzn. ešte pred nariadením predbežného opatrenia, z obsahu ktorého je zrejme, že skutkové tvrdenia navrhovateľky týkajúcej sa údajného agresívneho a vulgárneho správania sa odporcu voči navrhovateľke nie sú pravdivé. Navrhovateľka totiž bez udania dôvodu 05.10.2013 opustila spoločnú domácnosť pre muža, ktorého poznala predtým necelé dva dni a s ktorým sa zoznámila na stretnutí osôb, ktoré sa podrobili transplantáčnym zákrokom v dňoch 27.09. až 29.09.2013. Po jej príchode domov z tohto stretnutia udržiavala s týmto mužom telefonický kontakt, pričom tento muž pre ňu prišiel dňa 05.10.2013 k ním domov a navrhovateľka sa s ním odsťahovala bez vedomia odporcu. Od uvedeného dňa odporca navrhovateľku nevidel a táto sa s ním žiadnym spôsobom ani nepokúšala spojiť, či vysvetliť, čo sa stalo. Navrhovateľka teda minimálne od 05.10.2013 udržiava mimomanželský pomer s iným mužom a preto podľa odporcu nie je daný žiadny zákonný dôvod na to, aby bolo určené výživné na manželku ani formou predbežného opatrenia. Z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd nevykonal dôkaz pripojením spisu 30C/414/2013, hoci tak urobiť mohol. Ak by si súd prvého stupňa pripojil rozvodový spis a vykonal by dôkazy v ňom uvedené, teda oboznámil by sa s nimi, bolo by zrejme, že neexistuje potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, ani ako nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na strane navrhovateľky, že si nebude vedieť zabezpečiť prostriedky potrebné na živobytie. Pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľky, že sa voči nej odporca choval vulgárne nejde o pravdivé tvrdenie. Toto je však možné skúmať len počas konania vo veci samej, nakoľko v samotnom návrhu neboli nijakým spôsobom preukázané. Odporca však považuje za potrebné uviesť, že prevažnú väčšinu ich manželské spolužitia bol jediným zdrojom príjmu rodiny, jeho príjem. Navrhovateľka bola zamestnaná počas ich manželského spolužitia len v krátkom časovom období - 3 roky. Pokiaľ ide o depresívny stav a s tým spojenú diagnózu zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by dôvodom jej vzniku bolo správanie sa odporcu vo vzťahu k navrhovateľke, ktorá od roku 2005 vo väčšom množstve požívala alkoholické nápoje, načo odporcu upozornila stará mama navrhovateľky. K tomuto problému sa pridružili aj nadávky na odporcu, ktoré sa vystupňovali do vulgarizmov, psychického ponižovania odporcu a žiarlivostných scén. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil, návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol s tým, že o trovách konania súd rozhodne s poukazom na ust. § 145 O.s.p. rozhodnutím vo veci samej.

K doručenému odvolaniu podala písomné vyjadrenie navrhovateľka a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Poukázala na to, že dňa 19.12.2013 podala žiadosť o rozvod manželstva a následne podala aj žiadosť o nariadenie predbežného opatrenia na výživné a tiež aj riadny návrh na určenie výživného pre ňu za trvania manželstva s odporcom. Odporcovi

za trvania manželstva roky vysvetľovala, že ich spolužitie ako manželov je rozvrátené, nefunkčné z mnohých dôvodov. U odporcu bola vždy neopodstatnená žiarlivosť, jeho nesprávny prístup k nej ako k žene, manželke a k matke. Jej žiarlivostné scény, nadávky na adresu odporcu boli oprávnené a inak mu nevedela dať na vedomie, aby sa venoval plnohodnotne iba jej a rodine a ukončil všetky mimomanželské vzťahy, nehovoriac ani o jeho postoji k jej zdravotnému stavu, keď prekonala veľmi vážnu operáciu. Sama dbá o svoje zdravie pre seba a pre rodinu, pričom odporca mal neustále narážky v zmysle, že už s ňou nedokáže zdieľať spoločnú spálňu a dostalo sa jej z jeho strany neustáleho ponížovania a psychického utláčania. Z týchto dôvodov od neho odišla, pretože chce žiť kvalitne. Doma mala pocit, že pre odporcu je nepotrebná, že mu vadí, čo jej dával svojim správaním pocítiť. Verí, že súd pochopí, že aj žena po transplantácii srdca potrebuje sa porozprávať s mužom, túži po tom, aby jej pohladil tvár, aby bola porozumená, ľúbená. Odišla pre odporcu s neznámym mužom, ktorý je invalidný dôchodca, tiež po transplantácii srdca, žijú ako v manželstve a teraz môže ľúbiť, byť ľúbená, ľúbiť svoje deti, pričom ju bolí, že nemôže s nimi tráviť viac času, lebo z odporcu má neustále strach. Poukázala aj na to, že odporca udržiava mimomanželský vzťah. Je si vedomá svojho zodpovedného prístupu k životu a slušnosti, podľa čoho aj žije zásadovo, žije v partnerskom vzťahu, je ženou v rozvode konaní a výživné je odporca jej povinný platiť tak z ľudského ako aj zo zákonného hľadiska.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia sa zamietne.

V zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia mohol byť ohrozený.

V zmysle časti § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie súd zásadne nariadi na návrh. Podľa ods. 2 návrh má okrem náležitosti podľa § 79 ods. 1 O.s.p. obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa ods. 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

V zmysle § 75 ods. 7 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúču účastníkov, pričom o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov (ods. 9 cit. ust.).

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 71 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká.

Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciou povinnosťou detí voči rodičom.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Navrhovateľka návrhom doručeným súdu dňa 24.03.2014, doplneným dňa 28.04.2014 žiadala, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zaviazal odporcu k povinnosti platiť navrhovateľke výživné na manželku v nevyhnutnej miere v sume 200,- Eur mesačne počnúc dňom 24.03.2014, splatné do 10. dňa v mesiaci vopred.

Návrh odôvodnila tým, že s odporcom uzavrela manželstvo dňa 15.08.1993 v Rímskokatolíckom kostole v Nedede. Toho času je na invalidnom dôchodku po transplantácii srdca, ktorá bola vykonaná v NUSCH Bratislava dňa 24.02.2011. Jej mesačný príjem pozostáva z invalidného dôchodku vo výške 189,20 Eur mesačne. V období druhej polovice roku 2012 ju začal odporca ponižovať vulgárnymi nadávkami a neustálym psychickým ponižovaním, z tohto dôvodu sa jej rapídne zhoršil zdravotný stav. Od mesiaca máj 2013 začala navštevovať ambulantne psychologickú poradňu a bola jej stanovená diagnóza - depresívny syndróm. Odporca sa odmietol zúčastniť konzultácii u psychologičky. Dňa 05.10.2013 bola navrhovateľka nútená odísť z posledného spoločného bydliska s odporcom, keďže nebola schopná naďalej znášať ponižovanie od odporcu, ktoré bolo vystupňované jeho žiarlivosťnými prejavmi. Odporca jej od mesiaca október 2013 nič neprispieva na výživu. Vyživovaciou povinnosťou na manželku, navrhovateľka si uplatňuje z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu a z toho vyplývajúcej neschopnosti zaobstaráť si prostriedky na živobytie zárobkovou činnosťou. Odporca pracuje ako živnostník od roku 2004, pričom nemá vedomosť o jeho príjme. Od roku 2007 výlučne odporca disponoval aj s jej so mzdou, ona nemala žiadne finančné prostriedky na vedenie spoločnej domácnosti a bola odkázaná na príjem odporcu.

Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 30C/414/2013 z ktorého zistil, že navrhovateľka podala návrh na rozvod manželstva dňa 23.12.2013, pričom dôvody rozvratu manželstva opísala obdobne ako v návrhu o nariadenie predbežného opatrenia. Súd vo veci na pojednávaní dňa 18.07.2014 rozhodol rozsudkom, ktorým manželstvo účastníkov rozviedol, rozsudok doteraz nenadobudol právoplatnosť, ale účastníci sa po vyhlásení a odôvodnení rozsudku vzdali práva odvolania proti nemu. Z obsahu zápisnice nesporne vyplýva, že navrhovateľka sa 05.10.2013 odsťahovala od odporcu k inému mužovi, s ktorým doteraz udržiava vzťah, žijú v spoločnej domácnosti. Odporca zostal bývať v pôvodnom spoločnom bývaní spolu s ich 19 ročným synom. Navrhovateľka od svojho odchodu neprejavila žiaden záujem o odporcu ani o syna, má záujem len o doriešenie otázok týkajúcich sa ich spoločného majetku. Pokiaľ teda navrhovateľka požiadala súd o nariadenie predbežného opatrenia na výživné manželky návrhom doručeným súdu 24.03.2014, stalo sa tak už v čase, keď žila v spoločnej domácnosti so svojim terajším partnerom.

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného

opatrenia a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani že v dôsledku predbežného opatrenia vznikne neprimeraná ujma účastníkovi, teda že ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy.

Z citovaného ust. § 71 Zákona o rodine vyplýva zákonná vyživovacia povinnosť medzi manželmi vychádzajúca z požiadavky, že manželia majú mať rovnakú životnú úroveň, čo je odôvodnené rovným postavením v právach a povinnostiach oboch manželov v manželstve. Ak si niektorý z manželov túto vyživovaciu povinnosť dobrovoľne neplní, môže sa druhý z nich obrátiť na súd. Aktívne legitimovaným na podanie žaloby je ten manžel, ktorého životná úroveň je nižšia ako životná úroveň druhého manžela, resp. ak mu druhý manžel neprispieva na výživu tak, aby životná úroveň bola zásadne rovnaká. Povinným je potom druhý manžel. Pri určovaní vyživovacej povinnosti medzi manželmi je súd potom povinný zisťovať či a z akého dôvodu niektorý z manželov neplní svoju vyživovaciu povinnosť, aké sú osobné, rodinné a majetkové pomery účastníkov, aké sú odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Nestačí zistiť len výšku príjmov oprávneného a povinného manžela, ale aj konkrétnu mieru ich potrieb danú povahou práce, spôsobom života, zdravotným stavom a podobne. Zároveň je súd povinný zaoberať sa otázkou starostlivosti o domácnosť, prípadne aj osobnej starostlivosti o deti.

V danom prípade zo strany navrhovateľky boli preukázané len základné skutočnosti pre záver o pravdepodobnosti nároku, tzn. že manželstvo účastníkov trvá, že príjem navrhovateľky je zrejme podstatne nižší, nakoľko je len poberateľkou invalidného dôchodku. Navrhovateľka, ale nepreukázala existenciu a starostlivosť o spoločnú domácnosť, čo ani nebolo v jej možnostiach, nakoľko má vytvorený nový vzťah s iným mužom, s ktorým žije v spoločnej domácnosti v inej obci a taktiež neosvedčila nebezpečie jej bezprostredne hroziacej ujmy.

Z uvedených dôvodov neboli splnené zákonom požadované predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia na platenie výživného odporcom navrhovateľke ani v súdom prvého stupňa priznanej výške neboli dané.

Okrem uvedeného odvolací súd poukazuje aj na to, že argumentácia odvolateľa, že priznanie výživného pre manželku pre navrhovateľku by bolo v rozpore s dobrými mravmi je dôvodná.

V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Uvedené ustanovenie umožňuje súdu posúdiť vec v tom smere, či výkon daného subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, že tomu tak nie je, odoprieť právnu ochranu uplatňovaného práva. Aplikácia tohto ustanovenia umožňuje aj zásah do výkonu už existujúceho práva vyplývajúceho z občianskoprávných vzťahov, nemôže ale viesť ku vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemá totiž vlastnú priamu normotvornú platnosť - upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie iných ustanovení. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. marca 2011, sp. zn. 3 Cdo 144/2010)

V zmysle špeciálneho ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Dobrymi mravmi sú pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku (uznesenie Ústavného súdu SR z 24.02.2011, č.k. IV. ÚS 55/2011-19). Za dobré mravy, ktoré právny poriadok Slovenskej republiky nedefinuje je pritom možné považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré boli v historickom vývoji osvedčené určitou dávkou nemennosti, vystihujú podstatné historické tendencie, ktoré rešpektuje rozhodujúca časť spoločnosti a majú povahu noriem základných. Sú to teda určité základné všeobecne uznávané v spoločnosti panujúce morálne zásady ohľadne vzťahov a konania medzi ľuďmi. Právo na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Súd skúma oprávnenie, nie povinnosť. To znamená, že v zmysle cit. § 75 ods. 2 výživné nemožno priznať len v prípade, ak pre to existujú dôvody na strane oprávneného. Ide pri tom o také konanie, ktoré má za následok stratu práva na priznanie výživného, na druhej strane však prekážku rozporu s dobrými mravmi, však netvorí okolnosti na strane povinného a to ani objektívne okolnosti.

Súd musí vec z hľadiska dobrých mravov posudzovať konkrétne v každom individuálnom prípade v kontexte konania účastníkov a súslednosti ich úkonov v čase a mieste.

V danom prípade samotná okolnosť, že navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť s odporcom, odišla k mužovi, s ktorým udržiava vzťah, pričom o domácnosť, ktorú mali s odporcom sa vôbec nezaujíma, nestará sa o ňu, sú dôvody, pre ktoré došlo na strane navrhovateľky k strate práva na priznanie výživného, ktoré nebolo možné priznať ani dočasne predbežným opatrením, lebo takéto priznanie by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

Z uvedených dôvodov potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa postupom podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že uznesenie v časti ktorou súd návrhu čiastočne vyhovel zmenil a návrh zamietol.

Vzhľadom na takúto zmenu rozhodnutia bolo nutným zrušiť i rozhodnutie v časti uloženej povinnosti podať návrh vo veci samej a v časti poplatkovej povinnosti odporcu a v závislom výroku o trovách konania a to s použitím § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. bez potreby vrátenia veci v týchto častiach súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p..

Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľka podala návrh vo veci samej, preto súd o trovách tohto konania rozhodne podľa § 145 O.s.p. v konaní vo veci samej.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.